

HLEDEJTE PŘEDEVŠÍM BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ A SPRAVEDLNOST

Prohlášení 5. zasedání VIII. sněmu Církve československé husitské

„Hledejte především království Boží a spravedlnost,
a všechno ostatní vám bude přidáno“

Mt 6,33

jsou Ježíšova slova, jež jako motto svého jednání přijalo 5. zasedání VIII. sněmu Církve československé husitské, které se sešlo 26. ledna 2008 v Praze –Dejvicích. Cíle zasedání sledují programovou linii VIII. sněmu, zahájeného v r. 2000, podporovat v bohosloveckém myšlení a církevní praxi prvky, jež vedou duchovní a laiky, aby se oddaně přimkli k Duchu Kristovu a věrohodně hledali i zastávali Jeho spravedlnost, kdekoli jsou v církvi i v národní společnosti postaveni. To se týká jak stanoviska k návrhu připravovaného zákona o narovnání vztahů mezi státem a církvemi, tak i navrhované novelizace vnitřních církevních řádů, jejichž projednání je na pořadu sněmu.

Náboženská touha „naplnit Duchem Kristovým současné poznání a mravnost“, jež tvořila myšlenkové i dějinné kořeny vzniku Církve československé husitské v roce 1920, souvisela s ideami svobody, rovnosti a demokracie, které motivovaly v r. 1918 obnovení naší politické a státní samostatnosti. V novém církevním společenství znovu našli náboženskou životní naději a mravní hodnoty mnozí, kteří se na válečném a politickém poli i v oblasti školské a sociální práce a kultury zasadili o vznik naší republiky. Tito a další členové církve mladší generace po celou dobu trvání našeho státu a zápasů o jeho udržení, kontinuitu a obnovení v souvislosti s II. světovou válkou zastávali ideje, z nichž naše společnost a v ní i církve vznikly. Mnozí vstoupili do odboje doma i v zahraničí, byli pronásledováni, uvězněni anebo položili život.

V poválečných vzrušených poměrech církev svým porozumivým postojem k lidským bolestem a čínorodostí zejména v sociální oblasti získala prestiž a prožívala rozvoj ideový i organizační.

V časech, kdy se vnitropoliticky rozhodovalo o další orientaci naší společnosti, se mnozí členové a sympatizanti církve, vyrostlí v ideách svobody a demokracie, jasně postavili proti totalitě, do níž byla zasazena naše republika po únoru 1948, za což zaplatili perzekucí nebo i uvězněním. Pohnuté osudy duchovních i laiků i dokumenty o hledání správné orientace jsou toho dodnes svědectvím. Období po roce 1948 s praktikami totalitního státu, k nimž patřil především státní dozor nad církvemi, prováděný od vládní až po okresní úroveň s dohledem i nad nejmenšími náboženskými obcemi a jejich faráři, znamenal pro Církev československou husitskou, jako tehdy druhou největší církev v našem státě, podstatné omezení života a činnosti, především ve školství, výchově, vzdělávání, duchovní péči a sociální práci, tehdy organizované na vysoké úrovni. Veškeré rozvojové záměry, koordinované s ekumenickou zahraniční účastí především angloamerickou, jež byly i hospodářsky a finančně zajišťovány, byly státem zastaveny. Moderně organizované církevní řídicí orgány a pracovní týmy pro uvedené společenské angažování naší církve byly zrušeny. Vynucené soustředění pouze na kultickou oblast postihlo především naši církve s její moderní školskou výukou, rozsáhlou duchovní péčí vzhledem k dětem, mládeži a sociální síti pro postižené. Duchovní, jejich rodiny a především děti, jimž bývalo odepřeno studium, byli vytlačováni na okraj společnosti jako občané druhého řádu. Morální, ideové, personální ale i prokazatelně hospodářské a finanční ztráty lze jen zčásti vyčíslit; jsou však v rámci citlivého historického bádání jasně prokazatelné a také již doložené.

Nemalá řada našich členů se nesmířila s praktikami znesvobodňující totalitní moci. Svědectvím vůle k odporu je činnost církve v krátkém údobí uvolnění, jehož symbolem je pražské jaro 1968, kdy ústřední rada přijala plán obnovy, obnovila vynuceně zrušené řídicí orgány pro duchovní péči, školskou výuku a ekumenu, iniciovala doplnění učitelského sboru Husovy fakulty, rozšíření oborové výuky a přijetí několika velkých ročníků studentů s náležitými osobními předpoklady. Plodem zmíněného vzepjetí byl i VI. sněm CČSH v r. 1971, který doplnil jméno církve a přijal Základy víry, na jejichž podkladě se rozvíjela upřímná a mnohostranná ekumenická vzájemnost, jejíž zralé plody sklízíme dodnes. Mnozí duchovní i v následující smutné době normalizace za podpory Ježíši a církvi oddaných laických pracovníků se nezištně věnovali svému náboženskému poslání. Tím chránili hodnoty lidství, které je stvořeno ke svobodné odpovědnosti vůči Bohu.

Děkujeme Duchu Kristovu, že dával svou přítomnost v bohoslužbě a kázání církvi sílu setrvat v pravdě v dobách ústrků a potlačování. Zejména jsme Jemu vděční za ty, které vyvolil za své jasné svědky v náboženských obcích, ve společenském životě i v nauce církve. Bez Jeho milosti bychom neprošli údolí stínů. Právě tak Spasiteli, našemu poslednímu Soudci, před svými sestrami a bratry i před naší společností doznáváme, že ne jeden z našeho společenství opustil úzkou cestu hledání spravedlnosti Boží, ať již pro ztrátu víry a naděje nebo myšlenkové orientace, nebo se pustil cestou širokou (Mt 7,13). Nechceme ani popírat určitou loajálnost s někdejší politickou mocí části vedení naší církve v těžkých dobách totalitního útlaku a tím i jejich spoluodpovědnost za stav církve.

Boží milost nás podpírala skrze sestry a bratry z ekumeny domácí a zahraniční, právě tak jako skrze lidi dobré vůle, s nimiž jsme udržovali svobodný rozhovor o víře i společnosti. V řadě společenství v náboženských obcích, ekumenických kruzích i na naší Husově fakultě neustále hořela sesterská a bratrská láska k pravdě, k svobodě i vzájemná úcta. Proto jsme spontánně uvítali nastolení idejí a principů demokracie po roce 1989. Otevřely se nové otázky postmoderní či informační nebo multikulturní společnosti, v níž oceňujeme kladnější ocenění existence a působení církvi a možnost rozšíření působení církvi ve veřejné sféře. Naše Církev československá husitská se ze zdrojů své zakladatelské tradice znovu otevřela spolupráci se státem, který je založen na demokratických a humanitních hodnotách, a to zejména v oblasti kulturní, sociální a výchovné. Politické, právní i hospodářské a finanční otázky, zanechané minulými dobami, pozvolna dozrávaly v různých fázích úvah, rozhovorů a jednání, jež vytvořila živou spolupráci uvnitř Ekumenické rady církvi v České republice a také s Církvi římskokatolickou. V návaznosti na předcházející jednání současná státní reprezentace připravila návrh zákona, jenž představuje zákonné řešení vztahu mezi státem a církvemi a zajišťuje jejich hospodářské zabezpečení. Podporujeme přijetí tohoto zákona a v tomto ohledu skončené sněmovní zasedání učinilo potřebná rozhodnutí.

Účastníci sněmu se modlí k Pánu církve za ekumenickou spolupráci, vzájemný respekt a toleranci, jež se v minulosti tak kladně projeví, i do budoucnosti. Naše země byla v dávné i ne příliš vzdálené minulosti poznamenána náboženskými spory. Neblahá nevraživost dala prostor kritice křesťanství i přispěla k praktickému ateizmu. Účastníci sněmu se obrací k vlastním členům a vyzývají k podpoře díla církve v Duchu a v pravdě. Nelze zapomenout, že k duchovnímu růstu je nutné vytvořit finanční základ pro vlastní hospodaření náboženských obcí i nové programy, odpovídající situaci; příspěvky a dary tvoří k tomu nemalý podíl. Účastníci sněmu na závěr v duchu naší Liturgie prosí Boha o požehnání pro naše domovy, naši církve, drahou naši vlast i všechny lidi dobré vůle.

V Praze dne 26. ledna 2008.